

[Socialministeren.]

er Stykket gaaet ud, men jeg henleder det ærede 12te tingvalgte Medlems Opmærksomhed paa, at i Folketingsudvalgets Betynkning har man meget rigtigt gjort opmærksom paa, at de faglige Udvalg netop ved Fastsættelsen af, hvilke Lærepladser, Læremestervirksomheder der kan faa Lov til at uddanne Lærlinge, kan træffe Bestemmelser, som sikrer, at der, hvis den enkelte Virksomhed ikke er i Stand til at lære dem Faget i saa høj Grad, at det er forsvarligt, skabes en Ordning — om gennem Organisationerne eller den paagældende Mester selv, skal jeg ikke komme ind paa —, saa at den, der en skønne Dag faar Prædikamentet „udlært“, ogsaa virkelig er det paa en saadan Maade, at han kan være tjent med det. Altsaa, det var et Forslag, som i vore Dage kunde faa meget stor praktisk Betydning, og vel er det gaaet ud af Lovforslaget, men Bemærkningerne lægger hele Ansvaret for Ordningen af dette Forhold over paa de faglige Lærlingeadvalg, der skal oprettes.

Bestemmelsen i § 12, Stk. 3, om, at Skoleundervisningen ikke maa finde Sted efter Kl. 20, er en Beskyttelsesbestemmelse for de unge, som i alt Fald Socialministeriet har anset det for rimeligt at gennemføre. En Række Fag har jo ordnet sig med Dagundervisning. Det gælder ikke mindst Bygefagene, der har Vintersæsonen, hvor der ikke er ret meget Arbejde, og hvor man derfor kan lade Lærlingene gaa paa Dagskole. Jeg har ogsaa den Opfattelse, at man efterhaanden herhjemme som andetsteds i Verden i højere Grad end hidtil vil komme ind paa at give Dagskoleundervisning, og for at give et lille Skub i den Retning, for at forberede denne Udvikling er den omtalte Bestemmelse medtaget. Jeg turde ikke springe ud i det Krav, som jo er rejst baade af K. U. er og D. S. U. er blandt Lærlingene, og stille Forslag om at gennemføre fuld Dagskoleundervisning; men ved at gennemføre den i Lovforslaget fastsatte Begrænsning kommer vi ind i en Udvikling, der efterhaanden paa en sund og naturlig Maade, uden at det paa een Gang kommer til at koste alt for meget til nye Lokaler og meget andet, kan føre til en Ordning, der opfylder det Ønske, Ungdommen, ikke helt med Urette, nærer. Der maa, som nævnt, en Udviklingsperiode til, og det vil ogsaa de faglige Udvalg kunne medvirke til.

Ligesom Det radikale Venstres ærede Ordfører (Axel Christensen) mener jeg, at naar alle de politiske Bemærkninger er glemt,

vil denne Lov ganske afgjort komme til at virke paa tilfredsstillende Maade inden for saavel Haandværk og Industri som inden for Handelen. Jeg har, medens Lovforslaget var under Udarbejdelse og til Forhandling her paa Rigsdagen, talt med forstandige Mennesker inden for baade Haandværk, Industri og Handel, og de har alle sammen sagt: Ja, naar den store Jernindustri har været i Stand til at arbejde paa saa fortræffelig Maade netop med det System, saa skal det ogsaa sagtens gaa hos os. Det er jo ikke et Tilsyn, der er grebet ud af Luften. Da jeg skulde paabegynde Udarbejdelsen af Forslaget, og jeg vidste, at man, hvis man overhovedet kunde blive fri for det, ikke vilde have de kommunale Lærlingenævne, der tidligere har været foreslaaet, og som efter min Opfattelse ogsaa faglig set vilde være mindre tilfredsstillende, saa fandt jeg det naturligt at gaa over til Lovfæstelse for alle Industrier, for Haandværket og for Handelen af det System, som gennem en lang Aarrække er vokset op i det praktiske Liv inden for vort Lands største Industri, der dog beskæftiger 90 000 — 100 000 Arbejdere, og hvor man paa aldeles fortræffelig Maade har samarbejdet i en Aarrække med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvilke Brancher inden for Industrien der overhovedet ikke maa uddanne Lærlinge. Det er der blevet truffet Afgørelse om, ligesom man har fastsat, hvordan Uddannelsen skal være. Der er samarbejdet paa alle Omraader, saadan som ogsaa de nu om kort Tid lovfæstede Lærlingefællesudvalg vil komme til at samarbejde efter Lovforslagets Bestemmelser. Jeg ved meget vel, ogsaa fra min egen Tid, inden vi for snart 25 Aar siden fik begyndt Samarbejdet i Jernindustrien, at man havde den Opfattelse, at Lærlinguddannelsen vedkom kun Mestrene. Jeg ved ogsaa, at man inden for den store Jernindustri — og denne store Industri omfatter jo ogsaa de mange, mange Hundreder, ja, Tusinder af smaa Virksomheder Landet over, ja, selv Landsbysmedene staar organiseret inden for Jernindustrien — efterhaanden er blevet helt paa det rene med, at de bedste Uddannelsesforhold for Lærlingene skabes kun ved frugtbart Samarbejde mellem Arbejdere og Arbejdsgivere. Den Erfaring vil man ogsaa meget hurtigt komme til at gøre inden for alle de Industrier og Fag, hvor man ikke hidtil har haft fælles Lærlingeadvalg.

Jeg har endnu en Bemærkning til det ærede 12te tingvalgte Medlem (Villemoes), som spurgte, om der var Udsigt til en For-